

קינה # 4 - זכור את אשר עשה צר בפנים [ט"ז]

"זוכר" – זכור אלקים נשמת... שהלך לעולמו בעבור "זכרוןות" – כי אין שכחה לפני כסא כבודך.... אתה זכר את כל שאני נorder צדקה בעדו. ובשער זה תהא נפשך ערורה בערור החיים עם נשימת אתה. אין שכחה לפני כסא כבודך. אבל כל הנשכנות ואביהם יעתק ויעתק שורה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדוקיות שבנו עון ונאמר אמן.

"ווערטער זיינען ליג" – המילויים הן זולות?

מסכת פסחים דף ק"ז עמוד א – תנו רבנן: זכור את יום השבת לקדשו – זכרו על היין.
מסכת ברכות דף ב עמוד ב – נשים חיוות בקדושת היום דבר תורה. – אמר קרא זכר ושומר – כל שינוי בשמירה ישנו בוכרה, והני נשי, הוואיל ואיתנהו בשמירה – איתנהו בוכרה.
מסכת פסחים דף קי"ז עמוד ב – ועריך שיזכר יעצית מערם בקדושת היום; כתיב הכא, "למען תוכר את يوم", וכתיב התם, "זוכר את יום השבת לקדשו".
מסכת מגילה דף י"ח עמוד א' – קראה על פה לא ייעא; מנלאי אמר רבא: אתייא זכרה זכרה, כתיב הכא "והיכים האלה נזכרים", וכתיב התם "כתב זאת זכרון בספר" – מה להלן בספר – אף כאן בספר. וממאי הדאי "זכירה" קריאה היא? דלמא יעון בעלמא לא סלקא דעתך, (רכתייב/דתניא): "זוכר", יכול בלבי כשהוא אומר לא תשכח – הרי שכחת הלב אמר, הא מה אני מקיים "זוכר" – בפה.
מן אברהם, או"ח סב – אותה בכוונות ובכתביהם; והזכירות הלוויים מ"ע, لكن כשיאמר "ובנו בחרות" זכור מ"ת, ז' זקרבתנו" מעמד הר סיני, "לשمر הגודול" מעשה עמלך שאין השם שלם, "...וביקוט פ' בחוקותי מביא ג"כ זוכר את אשר הקצת את ה' אלהיך במדבר" – זכור בפה נ"ש בשם ספר|. וכן ל' שיזכר זה כשיאמר "באהבה" לאפוקי באותו פעם לא היוओהBIN השם. ועריך טעם: لما תקנו לקרות פ' עמלך מה שלא תקנו בזיכורות אחרים [עפסי] תרפ"ה[!] ויל' דמ"ת יש לנו הג עתרת וזה השבת. ומעשה מרים ומעשה עגל לא תקנו מפני שה' גנותן של ישראל.
SION רחבעם, נמוסף השבת, פרשת שבוע, "לחפש את הקושי הכא" ידיעות אחרונות, עמ' 26, ד' תמי' תשע"ו

<http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4825545,00.html>

.... וויל פרסס את המאמר "זהעולם שותק", עם זיכרונוינו הקשים מיהושואה, טקסט שהפרק אחר כך בספרו הראשון. הרב חשב שלא מספיק לדבר ולכתוב על השואה. מי שרצה לנזה את "הפרטון הסופי" של היטלר עיריך לפועל בדרך ההופכה דרך ההשמדה – "כאשר יוננו אותו כן ירבה וכן יפרוץ". מי שבאמת רוצה להנזה את הקורבנות, עיריך ליצור חיים חדשים תחתיהם.

מתוך אגרת של הרב מלוביץ' לאיל וויל, כ"ד ניסן תשכ"ה – חשוב לזכור ולא לשכח – אבל לא רק. וכעת, הני מרשה לעצמי העלה אישיות, הקשורה בשיחנותו כאשר נפשנו בהדר. סדרת מאמרי "זהעולם שותק" עוררה כי שוב את הרעיון... לזכור ולא לשכח, כפי שהורתה אומרת: "זוכר את אשר עשה לך עמלך", בדור שהוא, בהחלט, דבר חוכמי; בלשון חכמיינו ז"ל, זהה מיעות עשה. במיוחד כאשר וואים את המגמה המיתפתה, והמאמעים לשכח ולהשכח. אבל לאחר כל זה, הזוכרה – היא רק חלק אחד של התקפיד המוטל עליו. החלק الآخر... הוא לעבד ולהשפיע באופן נגד מה שמכונה "הפרטון הסופי" שהיטלר, בידוק כמו המן, וממו... הכרחי להגדייל ולטפח את העירוד לבנות את העם היהודי... אך גם כזה, החשוב – בנוסף לעידוד המילולי – להראות דוגמא זו. במיוחד אחד שהוויה בעmeno את כל הדברים הללו, עיריך בודאי להראות, כי לא זו בלבד שהיטלר י"ש לא נעה, אלא אדרבה, בהתרסה נגדו ונגד עוזרו, דוקא להקדים משפחה גדולה עם בניים ובנות ונכדים. הני מרשה לעצמי לומר בכל התקוף, כי מבליל הבט עד כמה חשוב לספר לזרו הנכחים מה קרה לנו, ועוד כמה שלא היה זו קשה להשתחרר מאותם זכרונות וחוויות, המשימה הראשונה, לפי הבנתי, היא לקיים בעצמו את ה"בעל כרחך אתה חי",... עליו לעשות כל מאמץ להעתיק ברגע זה מאותן החוויות ולהקנס לסדר חיים, חי נישואין, להקדים בית יהודית ומשפחיה יהודית. זה בודאי יתרום למפלתו של היטלר, שלא העלה לגרום شيء' חסיד וז'נץ אחד فهو; אדרבה, יגדל ילדים ונכדים, חסידי וו'נץ עד סוף כל הדורות. ואני מתמן לכך לטהר בדיחה, אף כי אינני מתעקש شيء' חסיד וז'נץ או חסיד לובאווטש, או סתם יהודי שומר תורה ומצוות.

<http://www.thedailybeast.com/articles/2016/07/03/when-eli-wiesel-took-on-ronald-reagan.html>

When Elie Wiesel Confronted Ronald Reagan

Reagan was scheduled to award ...Elie Wiesel the Congressional Gold Medal of Achievement ....on April 19, 1985, ...Unfortunately for Reagan, this ceremony coincided with a storm over his upcoming German visit. Reagan felt bound by his promise to the German Chancellor Helmut Kohl to visit Bitburg, ...that resulted in what Wiesel called "not just a cemetery of soldiers," but one with "tombstones of the SS, ..." Before the ceremony, Reagan's people tried muzzling Wiesel...But Wiesel threatened to boycott if he couldn't speak freely. ... When reporters asked if he feared seeming to be lecturing the President, Mr. Wiesel shrugged. "No, no, I am not a moralist," he said. "I am a teacher. I'm a storyteller. I have words. Nothing else...That morning, White House officials, scrambling, had announced that Reagan would visit a concentration camp too